

pak opakovati návrh na výslech svědka, jehož výslech v řízení I. a II. stolice nemohl býti proveden pro neznámost jeho pobytu (při čemž obnova řízení podle § 530 č. 7 c. ř. s. byla by vyloučena právě pro zásadu vyšetřovací, která připouští novoty i v řízení oprávném (srov. rozh. č. 14337 Sb. n. s.). Jeví se tedy výslech svědkyně Hedviky S. nutným k úplnému vysvětlení a důkladnému posouzení rozepře (§ 503 č. 2 c. ř. s.).

Čís. 14891.

Konkursní řád. §§ 44 (2) zák. čís. 337/14 ř. z. a 47 (2) zák. čís. 64/31 Sb. z. a n.

Byla-li věc, o jejíž vyloučení jde, zničena, jest nárok vylučitelův na náhradu škody pouhou pohledávkou z důvodu náhrady škody, která může býti buď pohledávkou za podstatou (§ 46 čís. 2 a 4 konk. ř. nebo § 49 čís. 2 a 4 nov. konk. ř.) nebo konkursní.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1936, Rv I 2131/34.)

Žalobkyně tvrdí, že do konkursní podstaty firmy Bratři Č-ové byly pojaty předměty, které byly jejím vlastnictvím. Původně žalobou domáhala se žalobkyně vydání těchto předmětů z konkursní podstaty, později zaplacení kupní ceny 5.600 Kč. Žalovaný správce konkursní podstaty popřel nárok žalobní a tvrdí, že zboží bylo vadné a musilo býti zničeno, aby další nákaze bylo zabráněno. Také nebylo zasláno žalobkyni, která se nestala jeho vlastníci, poněvadž nedošlo ani k jeho odevzdání. Svůj nárok žalobkyně v konkursu neuplatnila. **N i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Žalovaný míní, že žalobkyně může žádati nikoli náhradu v penězích, rovnající se hodnotě věcí, jež vylučuje, nýbrž jen úplatu, která za věci ty do konkursní podstaty připlýnula. Dovojuje, že parkety byly zničeny firmou Sch. a palivové dříví že bylo prodáno úhrnně s jinými věcmi, nejvýše za 100 Kč. Co do dříví tvrzení to je v rozporu s tím, co žalovaný tvrdil v řízení před prvním soudem, neboť tam tvrdil, že i dříví bylo firmou Sch. zničeno. Teprve nyní v odvolání činí žalovaný rozdíl mezi dřívím palivovým a parketovým, o čemž nebylo zmínky v řízení před prvním soudem. Odvolatel dovojuje, že žalobkyně měla by jen nárok proti podstatě, aby tato jí postoupila svůj nárok proti firmě Sch. na zaplacení dříví toho. Tento názor odvolatelův však nemá opory v zákoně. Dle § 44 st. konk. ř., byla-li věc vylučovaná osobou třetí zcizena po prohlášení konkursu, může oprávněný bez újmy dále sahajících nároků na náhradu žádati za vyloučení již dané úplaty z konkursní podstaty, nebyla-li však úplata ještě zaplacená, může žádati, aby mu byl postoupen nárok na nezaplacenou úplatu. Z tohoto doslovného znění zákona plyne jasně, že běží tu pouze o právo vylučovatele, arg. »může« a to ještě bez újmy dále sahajících nároků na náhradu, že však vylučovatel není povinen spokojiti se jen s úplatou, které dosáhla za jeho věci konkursní podstata, nebo dokonce jen postoupením nároku proti nabyvateli. Ustano-

vení to ostatně v daném případě vůbec nedopadá, neboť věci žalobkyně, parkety a dříví, nebyly správcem podstaty zcizeny, nýbrž, jak sám doznává a jak také vysvítá z konkursních spisů, bez vědomí správce podstaty zničeny firmou Sch., u které byly v úschově. Z ustanovení § 44 st. konk. ř. plyne jasně, že má vylučovatel, zde žalobkyně, právo žádati plnou náhradu za svoje věci. Právem tedy přiznal jí první soud částky 5.000 a 500 Kč, které jsou přiměřené. Dále vytýká žalovaný, že první soud dospěl k závěru, že žalobkyně stala se vlastníci parket i dříví. Dle jeho náhledu mohla míti žalobkyně obligační nárok proti kupci dříví na vydání dříví, nikoli však proti podstatě, zejména nemohla míti právo věcné. S názorem tímto nelze souhlasiti. Parkety i dříví bylo zasláno drahou na adresu žalobkyně a ta obdržela také nákladní list, pomocí něhož mohla předměty těmi volně disponovati. Byly jí tedy věci ty kupcem odevzdány, takže nějaký obligační nárok na vydání jich proti kupci nebo držiteli jich byl splněn. Správně tedy první soud uznal, že žalobkyně nabyla vlastnictví věcí, jichž ceny nyní se domáhá jako náhrady.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Podle § 44 konk. řádu čís. 337/14 ř. z. jest předmětem nároku na vyloučení z konkursní podstaty vždy jen individuálně určitá věc, a to ať jde o vyloučení věci samé z konkursní podstaty aneb o úplatu patřící konkursní podstatě za zcizení věci (náhradní vyloučení), takže, když úplata záleží v penězích, jež byly smíseny s ostatními penězi konkursní podstaty, jest třeba označiti peníze podle § 371 obč. zák. Dalším předpokladem vylučovacího nároku jest ovšem, aby vylučovaná věc nebo úplata v konkursní podstatě skutečně byla, a nestačí, že byla pouze počtata do inventáře konkursní podstaty (srovnej rozhodnutí čís. 7500 Sb. n. s.). V souzeném případě vylučuje žalobkyně úplatu, aniž tvrdila, že úplata jest skutečně v konkursní podstatě. Již z toho důvodu není nárok žalobkyně podle § 44 konk. ř. oprávněný. Než mimo to netvrdila žalobkyně, že parkety (nebo frýzky) a palivové dřevo byly zcizeny úpadcem nebo správcem podstaty. Naopak žalovaná namítala, že frýzky a dřevo byly zničeny uschovatelem firmou Sch. a spol., a žalobkyně to v dovolací odpovědi sama připouští. Správně proto uvedl odvolací soud, že § 44 konk. řádu na souzený případ nedopadá, ale přes to přisoudil neprávem podle téhož ustanovení žalobkyni žádané částky, poukávav k tomu, že prý žalobkyně má podle § 44 odst. 2 konk. ř. vedle nároku na vydání úplaty též nárok na plnou náhradu škody. Než tento nárok na náhradu škody není již náhradním vylučovacím nárokem, an nesměňuje k vydání individuálně určité úplaty, příslé do konkursní podstaty zcizením věci, k jejímuž vyloučení byla žalobkyně snad oprávněna, nýbrž jest pouhou pohledávkou z důvodu náhrady škody, o níž platí předpisy občanského práva právě tak, jako kdyby šlo o pouhou náhradu škody nehledíc na nárok na vyloučení. Tato pohledávka může ovšem býti buď pohledávkou za podstatou (§ 46 č. 2 a 4 konk. řádu) nebo

konk. pohledávkou, kterou by bylo uplatniti přihláškou podle § 102 konk. řádu, nikoliv pořadem práva. Pro předpoklad, že jde o pohledávku za podstatou, které lze se ovšem domáhati pořadem práva (§ 124 konk. řádu), nepřednesla žalobkyně nic skutkového, takže, i kdyby za tohoto stavu věci opírala žalobu o to, že jde o pohledávku za podstatou, nemohla by míti rovněž úspěchu.

Čís. 14892.

Důsledky spoluvlastnictví.

Spoluvlastnický podíl k movité věci nelze odevzdati hmotně podle § 426 obč. zák.

Společné držby společné věci lze nabýti odevzdáním znamením nebo prohlášením.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1936, Rv I 2506/35.)

Podle přednesu žalobkyně koupila tato auto, jež nyní vylučuje z exekuce, od Josefa O-a a později Heřmana E-a, jimž každému náleželo z polovice. Odevzdání stalo se tím způsobem, že O. odevzdal jí dne 20. února 1933 prohlášení toho obsahu, že žalobkyně nabyla koupí jeho polovice auta a přepsal tehdy typové vysvědčení na její jméno; užíval však auto dále a ponechal je v garáži pod svým jménem najaté; druhou polovinu auta prodal písemným prohlášením ze dne 9. srpna 1933, při čemž jí vrátil i její potvrzení před tím jemu odevzdané, podle něhož ho uznala za spoluvlastníka auto. Žalobkyně v první stolici se obmezila jen na tvrzení, že auto převzala, aniž udala jakým způsobem, a že typové vysvědčení bylo vystaveno na její jméno. **P r v ý s o u d** žalobě vyhověl, **d o v o l a c í s o u d** žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Šlo o 2 fáze nabytí auta a jest proto zkoumati každou fázi zvlášť. Od O. mohla nabýti koupí pouze jeho spoluvlastnické polovice auta. Jest uznati, že spoluvlastnický podíl k movité věci nelze odevzdati hmotně podle § 426 obč. zák., nýbrž že společné držby ke společné věci podle § 833 obč. zák. lze nabýti odevzdáním znamením nebo prohlášením (§§ 427 a 428 obč. zák.; srovnej na př. rozh. č. 12373 Sb. n. s.). Za znamení ve smyslu § 427 obč. zák. pokládá dovolatelka vystavení typového vysvědčení, což však podle již ustálené judikatury nejvyššího soudu nestačí (srov. na př. rozh. č. 13144 a již dříve č. 4404 Sb. n. s.). Odevzdání prohlášením vůbec v první stolici tvrzeno nebylo, a to ani prohlášením výslovným, ani prohlášením konkludentním jednáním; za prohlášení takové nelze ani pokládati přepsání typového vysvědčení na jméno dovolatelčino samo o sobě, ani odevzdání potvrzení o kupní smlouvě ze dne 20. února 1933, v němž o převodu držby není zmínky.